

ning til at indlede substansforhandlinger om indførelse af et totalforbud, således som det var ønsket af flere lande, herunder Danmark. I stedet koncentrerende man arbejdet om at skabe grundlag for så vidtgående forbedringer som muligt af den bestående protokol II.

Første samling af gennemgangskonferencen fandt sted i Wien i perioden fra den 25. september 1995 til den 13. oktober 1995. Det var oprindeligt hensigten, at denne samling skulle have været den eneste. Det viste sig imidlertid under forhandlingerne, at der, trods de omfattende forberedelser, ikke var tilstrækkelig tid til at forhandle sig frem til enighed. To supplerende samlinger blev derfor afholdt fra henholdsvis den 15. til den 19. januar 1996 og fra den 22. april til den 3. maj 1996, begge i Genève.

Hovedformålet på gennemgangskonferencen var at opnå tilslutning til:

- en udvidelse af konventionens anvendelsesområde til også at omfatte interne konflikter;
- nye forbud og, i mangel heraf, skærpede betingelser for anvendelsen af personelminer;
- forbud mod overførsel af personelminer, der ikke opfylder visse nærmere angivne tekniske specifikationer;
- størst mulig kontrol med de nye reglers overholdelse;
- straffebestemmelser for overtrædelse af reglerne.

Herudover var der et behov for at opnå størst mulig tilslutning til konventionen, idet den i dag kun er tiltrådt af 62 stater.

Adskillige stater gav udtryk for stor skepsis og tøven over for indførelse af strengere regler for anvendelse af personelminer. En årsag hertil er sikkerhedspolitiske overvejelser; personelminer er et billigt, let-anvendeligt og effektivt våben i begrænsede konflikter, specielt når de anvendes uden restriktioner. Endvidere har eksportinteresser for visse stater utvivlsomt spillet en rolle.

Ved afslutningen af gennemgangskonferencen var der opnået enighed om dels en ændret protokol II om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af miner, lureminer og andre mekanismer, dels en ny protokol IV om blindende laservåben, dels om en politisk sluterklæring. I sluterklæringen bestemmes, at der senest i år 2001 skal afholdes en ny gennemgangskonference, samt at det for fremtiden bør overvejes at afholde gennemgangskonferencer hvert femte år.

Den ændrede protokol II adskiller sig på flere vigtige områder fra den bestående. Der er i alle tilfælde tale om ændringer, som betyder humanitære fremskridt, idet beskyttelsen af civile øges. Det er konventionsstaternes opfattelse, at de menneskelige lidelser

som følge af anvendelsen af personelminer vil blive reduceret, når bestemmelserne er fuldt gennemført.

Forbedringerne i forhold til den bestående protokol II er navnlig følgende:

- udvidelse af anvendelsesområdet til også at omfatte interne konflikter;
- alle personelminer skal være sporbare;
- personelminer, som benyttes uden for indhegnede og overvågede områder, skal være selvdestruerende. Senest 30 dage efter udlægning skal mindst 90 % af personelminerne have ødelagt sig selv, og efter i alt 120 dage må højst 1 ud af 1000 udlagte personelminer kunne fungere som en mine;
- overførsel af personelminer inddrages under protokollen. Straks fra protokollens vedtagelse er det forbudt at overføre personelminer, som ikke opfylder de nye strenge tekniske bestemmelser;
- mineproblemet forbliver på den internationale dagsorden. Der indføres årlige møder mellem staterne, hvor man vil diskutere reglernes gennemførelse og overholdelse.

En svaghed ved den ændrede protokol II er dens bestemmelser om overgangsperioder, der indføjes efter krav fra nogle få konventionsstater. I henhold til disse bestemmelser kan en stat ved tiltrædelsen af den ændrede protokol II erklære, at den i en periode på indtil ni år ikke er i stand til at opfylde de nye strenge krav til sporbarhed og selvdestruktion.

Ved den ny protokol IV er der opnået enighed om et forbud mod anvendelse og overførsel af blindende laservåben.

II. Danmarks tiltrædelse

Danmark deltog i den enstemmige vedtagelse den 3. maj 1996 af den ændrede protokol II vedrørende forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af miner, lureminer og andre mekanismer. Det må anses for ønskeligt, at Danmark erklærer sit samtykke til at være bundet af protokollen, der på områder af væsentlig humanitær interesse udbygger og styrker bestemmelserne om beskyttelse af civilbefolkningen i forhold til den bestående protokol II.

Danmark deltog i den enstemmige vedtagelse den 13. oktober 1995 af protokol IV vedrørende blindende laservåben. Det må anses for ønskeligt, at Danmark erklærer sit samtykke til at være bundet af protokollen, der under den kodificerede humanitære folkeret inddrager en kategori af våben, der hidtil ikke har været dækket af den skrevne folkeret, nemlig det endnu ikke i praksis anvendte blindende laservåben.

Spørgsmålet om dansk tiltrædelse af den ændrede protokol II og af protokol IV har været forelagt For-